

N:o 119.

Uppläst och godkänd af Första Kammaren den 15 maj 1902.
— — — — Andra Kammaren den 15 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen angående regleringen af
utgifterna under riksstatens tionde hufvudtitel, inne-
fattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.*

(Statsutskottets utlåtande n:o 11 och memorial n:o 75.)

Till Konungen.

I afseende å regleringen af utgifterna under riksstatens tionde hufvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna, får Riksdagen för Eders Kongl. Maj:t anmäla följande beslut.

Bih. till Riksd. Prot. 1902. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 39 Häft. (N:o 119). 1

Pensionsstaten.

1:o) Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts i den till Riksdagen den 11 sistlidne januari aflåtna proposition angående statsverkets tillstånd och behof under tionde hufvudtiteln i punkten 1 gjorda framställning, har Riksdagen i afscende å kostnaderna för småskolelärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalts förvaltning och verksamhet under år 1903, medgifvit,

att Eders Kongl. Maj:t må för nämnda år bestämma de belopp, som för bestridande af anstaltens förvaltningsbestyr blifva erforderliga; samt

att de för berörda förvaltningskostnad och för anstaltens utgifter i öfrigt under nämnda år erforderliga medel må af Eders Kongl. Maj:t, i den mån influtna afgifter icke äro att tillgå, anvisas af tillgängliga statsmedel såsom förskott, att antingen ersättas af berörda afgifter, i den mån de under året ingå, eller, derest sagda afgifter skulle för året befinnas härtill otillräckliga, anmälas till ersättande af Riksdagen.

2:o) Uti en den 4 sistlidne januari till Riksdagen aflåten proposition (n:o 35) har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att medgifva, det de af Eders Kongl. Maj:t med Riksdagen antagna *grunder för pensionering af arméns befäl och underbefäl med vederlikar* måtte på det sätt ändras,

att *punkt 1, anm. 2* erhöle följande lydelse:

»Musikunderofficerare, som åtnjuta aflöning af de till musikens underhåll anslagna tillgångar, utan att dem äro tillagda enligt stat för viss tienst anslagna aflöningsförmåner, anses i afgifts- och pensioneringsafsenden, som vore de på stat anstälde»;

att bland de i *punkt 2* uppräknade embets- och tjenstemän upptoges

i *mom. a)*, med en pensionsålder af 65 år: öfverfältintendenten,
i *mom. b)*, med en pensionsålder af 60 år: chefen för arméförvaltningens intendentsdepartements sjukvårdsbyrå, tygingeniörer, fabriksingeniörer, fabriksförvaltare och fabrikskrifvare,

i *mom. c)*, med en pensionsålder af 55 år: assistenten å arméförvaltningens intendentsdepartements sjukvårdsbyrå samt underintendenter;

att det under punkt 13 upptagna öfvergångsstadgandet utginge och i stället infördes två nya punkter så lydande:

13. »Den, som gör ansökan om afsked med pension och fyllnads-

pension från tjenst med lön enligt stat, som icke fulla två år varit gällande, skall såsom tjenstetid för denna tjenst ega att tillgodoräkna sig den tid, han i motsvarande tjenst med lön enligt äldre stat tillbragt; samt

14. »Den, som förklaras berättigad att tillträda pension och fyllnadspension, beräknad på lön, uppförd i vederbörligen fastställd lönestat, innan han för beloppet af den lön, hvarå fyllnadspensionen beräknats, erlagt afgifter till arméns pensionskassa för minst två år, skall, för tillgodoujutande af denna rätt, till pensionskassan erlägga skilnaden mellan de pensionsavgifter, han för två år näst före afskedet skulle för den nya lönen hafva utgjort och de enahanda afgifter, han för samma tid i verkligheten erlagt.»

Riksdagen, som emot hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit icke funnit sig böra göra någon erinran, har alltså bifallit Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning.

3:o) Eders Kongl. Maj:t har uti en till Riksdagen den 7 sistlidne februari aflåten proposition (n:o 36) föreslagit Riksdagen, att, vid bifall till hvad Eders Kongl. Maj:t i propositionen den 14 sistlidne januari angående statsverkets tillstånd och behof föreslagit i fråga om flottans marinläkarekår samt i fråga om läkarne vid kustartilleriet, godkänna, dels att vid tillämpning å personalen vid marinläkarekåren af de utaf Riksdagen godkända och af Eders Kongl. Maj:t den 3 oktober 1876 fastställda grunder för pensionering af flottans befäl och underbefäl med vederlikar skulle iakttagas:

att det till marinläkare af 2:a klassen utgående arfvode skulle i fråga om pensionering betraktas såsom fast lön;

att vid beräkning af pension och fyllnadspension intjenta ålders-tillägg skulle räknas till lönen;

att såsom tjenstetid, hvilken grundade rätt till pension och fyllnadspension skulle räknas hela den tid löntagaren stått i statens tjenst; samt

att fyllnadspension, beräknad enligt 1:a punkten i ofvannämnda grunder, utginge endast till den, som vore berättigad till pension ur flottans pensionskassa och vid afskedstagandet uppnått en lefnadsålder af: marinöfverläkare och förste marinläkare 60 samt marinläkare af 1:a eller 2:a klassen 55 år;

dels att löntagare vid marinläkarekåren skulle vara förpligtad att ur tjensten afgå, när han uppnått den lefnads- och tjensteålder, som berättigade honom till full pension och fyllnadspension, Eders Kongl. Maj:t dock obetaget att, med hans begifvande, låta med afskedet anstå,

derest och så länge den pensionsberättigade pröfvades kunna i tjensten gagna det allmänna;

dels att en hvar med fullmakt försedd löntagare vid flottans läkarestat, som icke före den 1 december 1902 hos Eders Kongl. Maj:t anmält, att han önskade kvarstå vid nu gällande lönestat, skulle vara underkastad ofvan föreslagna bestämmelser angående pensionering;

dels att föreskriften i kongl. skrifvelsen den 22 juni 1877 angående rätt till högre fyllnadspension i visst fall för löntagare vid flottans läkarestat skulle upphöra att gälla beträffande en hvar, som icke i följd af bestämmelsen i nästföregående punkt kvarstode vid nu gällande pensionsrätt;

dels att hvad sålunda föreslagits skulle i tillämpliga delar gälla beträffande läkare vid kustartilleriet, med iakttagande dervid att regementsläkare skulle anses likställd med förste marinläkare och förste bataljonsläkare med marinläkare af 1:a klassen.

Riksdagen har bifallit hvad Eders Kongl. Maj:t i fråga om flottans marinläkarekår föreslagit, för så vidt på anordnandet af samme läkares pensionering kan inverka. Derjemte har Riksdagen gillat Eders Kongl. Maj:ts förslag angående aflöning åt kustartilleriets personal, deribland läkarne. Under sådana förhållanden och då Riksdagen emot det nu föreliggande förslaget i fråga om pensioneringsgrunder för nyssberörda läkare icke funnit anledning till erinran, har Riksdagen bifallit Eders Kongl. Maj:ts uti förenämnda proposition gjorda förslag.

4:o) I afseende å beloppen af anslagen under pensionsstaten har någon förändring icke ifrågasatts, och hafva samtliga anslag under pensionsstaten i riksstaten för år 1903 upptagits med oförändrade belopp.

Allmänna indragningsstaten.

5:o) Uti en till Riksdagen den 21 februari innevarande år aflåten proposition (n:o 45) har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att medgifva, att skolläraryinnan vid länsfängelset i Stockholm, *Christina Charlotta Lindholm*, måtte få å allmänna indragningsstaten uppföras med rätt för henne att å sagda stat från och med år 1903 under sin återstående lifstid uppbära en årlig pension af femhundra kronor.

Riksdagen, som, på grund af hvad i ärendet anförts, funnit pension böra af statsmedel beredas lärarinnan Lindholm, har i afseende å

pensionens belopp anslutit sig till Eders Kongl. Maj:ts förslag, som härutinnan öfverensstämmer med fångvårdsstyrelsens framställning. Med anledning af en inom Riksdagen väckt motion har Riksdagen ansett sig böra medgifva, att pensionen må utgå från och med den 1 april detta år.

Riksdagen har alltså medgifvit, att skolläraryrinnan vid länsfängelset i Stockholm Christina Charlotta Lindholm må få å allmänna indragningsstaten uppföras med rätt för henne att å sagda stat från och med den 1 april 1902 under sin återstående lifstid uppbära en årlig pension af femhundra kronor.

6:o) Eders Kongl. Maj:t har uti en den 21 sistlidne februari till Riksdagen aflåten proposition (n:o 46) föreslagit Riksdagen att medgifva, att vaktkonstapeln vid tvångsarbetsanstalten i Norrköping *Carl August Holmberg* måtte få å allmänna indragningsstaten uppföras med rätt för honom att å sagda stat från och med år 1903 under sin återstående lifstid uppbära en årlig pension af fyrahundra kronor.

På grund af hvad i statsrådsprotokollet öfver justitieärenden för samma dag meddelats, har Riksdagen medgifvit, att pension till begärdt belopp må Holmberg beredas, hvarvid emellertid Riksdagen ansett det böra såsom en uttrycklig förutsättning för pensionens tillträdande angifvas, att Holmberg lemnar sin befattning vid fångvården.

Riksdagen har alltså medgifvit, att vaktkonstapeln vid tvångsarbetsanstalten i Norrköping *Carl August Holmberg* må, derest han med innevarande års slut afgår från sin befattning vid fångvården, å allmänna indragningsstaten uppföras med rätt för honom att å sagda stat från och med år 1903 under sin återstående lifstid uppbära en årlig pension af 400 kronor.

7:o) Uti punkten 2 under tionde hufvudtiteln har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att f. d. sergeanten vid värfvade arméns disciplin-kompani *Carl Johan Welanders* enka *Emilie Jeanetta Welanders*, född Sandvall, måtte under sin återstående lifstid, så länge hon förblefve enka, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 110 kronor att utgå från och med början af år 1902.

Riksdagen har bifallit Eders Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

8:o) Uti en den 24 sistlidne januari till Riksdagen aflåten proposition (n:o 37) har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att f. d. regementskommissarien *Carl Johan Gustaf Müntzings* enka *Maria Sofia Müntzing*, född Karlsson, måtte, så länge hon förblefve

enka, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af två hundra sextiofem kronor, att utgå från och med början af år 1902.

Riksdagen har, med hänsyn till de i statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden nämnda dag anförda omständigheter, bifallit hvad Eders Kongl. Maj:t uti ofvanberörda proposition föreslagit.

9:o) Eders Kongl. Maj:t har uti en den 31 sistlidne januari aflåten proposition (n:o 38) föreslagit Riksdagen medgifva, att förre arbetaren vid Karlsborgs fästning *Gustaf Nilsson Dufva* måtte för sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af två hundra kronor, att utgå från och med innevarande år.

Riksdagen, som håller före, att staten bör å ifrågavarande under 34 års tid i statens tjenst använde arbetare lemna understöd på hans ålderdom, i likhet med hvad exempelvis år 1900 egt rum beträffande murmästaren vid Karlsborgs fästningsbyggnad *Nils Johan Nilsson*, samt emot det föreslagna pensionsbeloppet icke funnit anledning till erinran, har bifallit Eders Kongl. Maj:ts uti ifrågavarande proposition gjorda framställning.

10:o) Uti en den 7 sistlidne februari aflåten proposition (n:o 57) har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att fältmusikanten vid Vesterbottens regemente *Per Alexis Erland* måtte från och med månaden näst efter den, då han erhöle afsked från innehafvande beställning för sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af tre hundra sextio kronor.

Ehuruväl *Erland* hvarken i afseende å lefnadsålder eller tjensteår uppfyller de fordringar, som vanligen pläga uppställas för statspensions erhållande, har Riksdagen likväl, då han enligt läkares intyg är för all framtid oduglig att tjenstgöra såsom musikanter, samt med hänsyn till hvad statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden för den 7 sistlidne februari i öfrigt innehåller, ansett, att honom bör beredas tillfälle att med rätt till pension afgå ur krigstjensten; och har Riksdagen alltså bifallit Eders Kongl. Maj:ts uti nu ifrågavarande proposition gjorda framställning.

11:o) Eders Kongl. Maj:t har uti en den 21 nästlidne mars till Riksdagen aflåten proposition (n:o 78) föreslagit Riksdagen att åt affidne kaptenen vid kongl. flottan *Johan August Fredrik Gramhs* dotter *Margit* å allmänna indragningsstaten uppföra pension till belopp af 800 kronor om året, att utgå från och med den 1 mars 1902 till dess hon fyllt 18 år.

I sammanhang med denna framställning har Riksdagen till behandling förehått en inom Riksdagen väckt motion, hvori föreslagits,

att Riksdagen ville åt affidne kaptenen vid kongl. flottan Johan August Fredrik Grahms dotter Margit å allmänna indragningsstaten uppföra en pension till ett belopp af 1,200 kronor om året, att utgå från och med den 1 nästlidne mars till dess hon fyllt 18 år.

Riksdagen har, med anledning af Eders Kongl. Maj:ts ifråga- varande framställning och ofvanberörda motion, åt affidne kaptenen vid kongl. flottan Johan August Fredrik Grahms dotter Margit å allmänna indragningsstaten uppfört pension till belopp af 1,200 kronor om året, att utgå från och med den 1 mars innevarande år till dess hon fyllt 18 år.

12:o) Eders Kongl. Maj:t har uti en den 21 sistlidne mars till Riksdagen aflåten proposition (n:o 79) föreslagit Riksdagen att medgifva, *dels* att för öfveringenjören Arent Fredrik Herman Silfversparres enka *Oktavia Elisabet Silfversparre*, född Videbeck, och makarna Silfversparres barn, sönerna *Karl Arent*, *Varner Arent*, *Arent Vilhelm*, *Klas Arent*, *Gustaf Arent* och *Per Arent Oktavius* samt döttrarna *Märta Elisabet* och *Eva Nadeschda Maria*, för bokhållaren Nils Nilsson Thürings enka *Johanna Sofia Thüring*, född Johansson, och makarna Thürings barn, sönerna *Johan Julius*, *Faust Leif Ireneus* och *Paul Alf Sylvius* samt dottern *Rut Elsa Maria*, för verkstadsarbetaren Frans Vilhelm Erlandssons enka *Anna Maria Erlandsson*, född Sandberg, och makarna Erlandssons son *Frans Göte* måtte å allmänna indragningsstaten uppföras årliga pensioner, att från och med den 1 mars 1902 utgå till en hvar af enkorna, så länge hon lefde ogift, och till ett hvart af barnen, till dess detsamma uppnått 18 års ålder, med följande belopp, nemligen till Silfversparres enka med 1,000 kronor och till ett hvart af makarna Silfversparres barn med 400 kronor, till Thürings enka med 500 kronor och till hvart och ett af makarna Thürings barn med 200 kronor samt till Erlandssons enka med 400 kronor och till makarna Erlandssons son med 200 kronor; *dels* att för det barn, hvarmed enkan Thüring vore hafvande, måtte, derest det med lif framföddes, likaledes å allmänna indragningsstaten uppföras årlig pension till belopp af 200 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder det blifvit med lif framfödt, till dess det uppnått 18 års ålder, *dels ock* att för verkstadsarbetaren *Carl Petter Svanström* måtte å allmänna indragningsstaten uppföras en årlig pension af 300 kronor, att utgå under hans återstående lifstid, räknadt från och med den 1 mars 1902.

Då, på sätt i statsrådsprotokollet öfver sjöförsvärenden den 21 sistlidne mars meddelats, ifrågavarande profskjutning egt rum med kronan tillhörig materiel och för flottans räkning, ehuru på en ett enskildt bolag tillhörig, för ändamålet upplåten skjutbana, och med an-

litande af biträde från personer, anställda i sagda bolags tjänst, samt skjutningen alltså varit anordnad af staten genom dess myndigheter och icke af berörda bolag, anser Riksdagen det böra tillkomma staten att för ofvan uppräknade efterlevande till de vid olyckstillfället dödade personer samt för förenämnde vid samma tillfälle skadade arbetare bereda pensioner; och har Riksdagen alltså bifallit Eders Kongl. Maj:ts uti nu ifrågavarande proposition gjorda framställningar.

13:o) Eders Kongl. Maj:t har uti en den 7 februari innevarande år till Riksdagen aflåten proposition (n:o 31) föreslagit Riksdagen medgifva, att landskanslisten i Malmöhus län *Axel Magnus Eduard Lauriér* måtte för sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 1,000 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder han erhöles afsked.

Med afseende å hvad i detta ärende upplysts, anser Riksdagen tillfälle böra beredas Lauriér att afgå ur tjänsten mot åtnjutande af pension, och har Riksdagen, vid det förhållande att Lauriér, om han kvarstår i tjänsten intill dess han om ungefär 10 år blifver pensionsberättigad, under tiden eger uppbära i lön och ålderstillägg årligen 1,000 kronor, samt derefter enhanda belopp i pension, ansett pensionens belopp icke nu böra sättas lägre än till 1,000 kronor, på sätt Eders Kongl. Maj:t jemväl föreslagit. Riksdagen har därför bifallit Eders Kongl. Maj:ts uti nu ifrågavarande proposition gjorda framställning.

14:o) Uti punkten 3 under tionde hufvudtiteln har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att uppsyningsmannen vid Upsala hospital Karl Johan Walls enka *Lovisa Charlotta Wall*, född Söderqvist, måtte från och med februari månad 1901 och så länge hon förblefve enka få å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 350 kronor.

Eders Kongl. Maj:ts nu förevarande förslag har af Riksdagen bifallits.

15:o) Uti punkten 4 under tionde hufvudtiteln har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att ritaren vid karolinska mediko-kirurgiska institutet, artisten *Nils Otto Björkman* måtte från och med månaden näst efter den, under hvilken han upphört att aflönas af institutets medel, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära årligt ålderdomsunderstöd till belopp af 800 kronor.

Riksdagen, som anser det ifrågasatta ålderdomsunderstödet böra beredas Björkman, hvilken alltsedan 1869 vid institutet utfört ett väl vitsordadt arbete, för hvilket han uppburit ersättning af statsmedel, har med hänsyn härtill och då understödets föreslagna belopp, som

utgör två tredjedelar af hans årsarfvode, icke gifvit Riksdagen anledning till erinran, bifalla Eders Kongl. Maj:ts nu ifrågavarande framställning.

16:o) Under punkten 5 af denna hufvudtitel har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att teckningsläraren vid allmänna läroverket i Ystad *Peter Outzen Nannested Boisen* måtte från och med månaden näst efter den, i hvilken afsked blefve honom beviljad från befattningen såsom lärare i teckning vid nämnda läroverk, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära årlig pension till ett belopp af 600 kronor.

Enär Boisen uppnått 65 års ålder samt under 35 år tjenstgjort såsom teckningslärare, har Riksdagen ansett pension böra honom beredas, i likhet med hvad förut upprepade gånger beträffande teckningslärare vid allmänna läroverken egt rum, och har pensionens belopp, i öfverensstämmelse med hvad förut skett, bestämts till likhet med den uppburna aflöningen å stat, hvilken för Boisen uppgått till 600 kronor. Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har alltså af Riksdagen bifallits.

17:o) Eders Kongl. Maj:t har under punkten 6 af tionde hufvudtiteln föreslagit, att lärarinnorna vid statens normalskola för flickor *Gertrud Elisabeth Leontine Casselli* och *Carolina Söderström* måtte hvardera från och med månaden näst efter den, i hvilken hon entledigades från sin nuvarande befattning såsom lärarinna vid nämnda skola, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära årliga pensioner till belopp af 1,000 kronor för dem hvar.

Riksdagen, som emot denna Eders Kongl. Maj:ts framställning icke funnit något att erinra, har bifallit Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning.

18:o) Uti punkten 7 under ifrågavarande hufvudtitel har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att föreståndaren och förste läraren vid läroanstalten i Vadstena för öfveråriga döfstumma *Erik August Zotterman* måtte från och med månaden näst efter den, i hvilken han blefve från sin nuvarande befattning entledigad, för sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 2,400 kronor, med vilkor dock, att, derest han framdeles skulle erhålla anställning med aflöning af statsmedel eller vid någon af de med statsbidrag understödda läroanstalter för döfstumma, pensionen skulle för den tid, sålunda vunen anställning varade, minskas i den mån den nya aflöningen tillhoppa med pensionen öfversköte det till Zotterman nu utgående årsarfvodet.

Riksdagen har väl funnit, att, med anledning af hvad i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 29 november 1901 anförts, pension af statsmedel bör beredas Zotterman, då den läroanstalt, han nu förestår, med vårterminen detta år kommer att upphöra. Men då pensionen för den vid indragna läroanstalten i Skara för öfveråriga döfstumma anstälde föreståndaren Per Aron Borg, hvilkens lön i likhet med Zottermans uppgått till 3,000 kronor, år 1899 bestämts till allenast 1,500 kronor, har pensionen för Zotterman synts böra i någon mån nedsättas under det af Eders Kongl. Maj:t föreslagna beloppet, ehuru väl Zotterman med hänsyn till att han är till lefnadsåren äldre och har längre tjenstetid än Borg samt under 18 år längre än denne varit föreståndare för dylik anstalt, ansetts böra erhålla en något högre pension än Borg. Riksdagen har nemligen funnit ett pensionsbelopp å 2,000 kronor vara efter förhållandena lämpligt afvägdt, och har alltså på det sätt bifallit Eders Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning, att Riksdagen medgifvit, att föreståndaren och förste läraren vid läroanstalten i Vadstena för öfveråriga döfstumma *Erik August Zotterman* må från och med månaden näst efter den, i hvilken han varder från sin nuvarande befattning entledigad, för sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 2,000 kronor, med vilkor dock, att, derest han framdeles skulle erhålla anställning med aflöning af statsmedel eller vid någon af de med statsbidrag understödda läroanstalter för döfstumma, pensionen skall för den tid, sålunda vunnen anställning varar, minskas i den mån den nya aflöningen tillhoppa med pensionen öfverskjuter det till Zotterman nu utgående årsarfvodet.

19:o) Uti punkten 8 under denna hufvudtitel har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att första lärarinnan vid läroanstalten i Vadstena för öfveråriga döfstumma *Emma Amanda Thim* måtte från och med månaden näst efter den, under hvilken hon blefve från sin nuvarande befattning entledigad, för sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 900 kronor, med vilkor dock, att, derest hon framdeles skulle erhålla anställning mot aflöning af statsmedel eller vid någon af de med statsbidrag understödda läroanstalter för döfstumma, pensionen skulle för den tid, sålunda vunnen anställning varade, minskas i den mån den nya aflöningen tillhoppa med pensionen öfversköte det nu till henne utgående årsarfvodet.

Hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit har af Riksdagen bifallits,

20:o) Uti en den 28de sistlidne februari till Riksdagen aflåten pro-

position (n:o 70) har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att föreståndaren för statens meteorologiska centralanstalt, professorn *Robert Rubenson* måtte från och med månaden näst efter den, i hvilken afsked blefve honom beviljad från befattningen såsom föreståndare för anstalten, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära pension med ett belopp af 4,000 kronor årligen.

I betraktande af professor Rubensons höga ålder och sjuklighet samt då ingen utsigt finnes för att han skall blifva så återstæld till helsan, att han skall kunna återtaga sin tjenstgöring, har Riksdagen ansett, att, oafsedt hans tjenstetid enligt statskontorets erinran icke bör räknas längre tillbaka än från år 1870, pension nu bör honom beredas, och har Riksdagen icke funnit anledning till anmärkning mot det föreslagna pensionsbeloppet, som motsvarar hans aflöning, med bortseende från tjenstgöringspenningar och till dem hörande ålders-tillägg.

Riksdagen har alltså bifallit hvad Eders Kongl. Maj:t uti nu frågavarande proposition föreslagit.

21:o) I enlighet med Eders Kongl. Maj:ts under punkten 9 af denna hufvudtitel gjorda framställning har Riksdagen å allmänna indragningsstaten för år 1903 anvisat ett anslag å 10,000 kronor, att, enligt de närmare bestämmelser Eders Kongl. Maj:t kan finna godt meddela, användas till understöd af högst 350 kronor åt sådana äldre behöfvande folkskolelärare, hvilka oförvitligt skött sin tjenst, men derfrån erhållit afsked före år 1867.

22:o) Eders Kongl. Maj:t har uti punkten 10 af denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen, att å allmänna indragningsstaten måtte för år 1903 anvisas och till Eders Kongl. Maj:ts disposition ställas ett anslag af 19,400 kronor för beredande af ålderdomsunderstöd åt sådana lärare och lärarinnor vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och extra ordinarie lärare och lärarinnor vid folkskola, hvilka, efter att hafva i minst femton års tid oförvitligen tjenstgjort, afgått från tjensten utan att erhålla understöd enligt reglementet den 22 juni 1892, samt under enahanda villkor och bestämmelser i öfrigt, som beträffande det för år 1902 uti förevarande afseende beviljade anslag blifvit af Riksdagen stadgade, nemligen:

att lärares eller lärarinnas tjenstgöring afslutas så tidigt, att ålderdomsunderstöd enligt nyssnämnda reglemente icke kunnat honom eller henne beviljas, eller före utgången af år 1891;

att sådan från tjensten afgående lärare eller lärarinna uppnått en lefnadsålder af minst femtiofem år;

att han eller hon styrktes befinna sig i behöfvande omständigheter;

att det belopp, hvartill understöd högst finge meddelas, bestämdes till 100 kronor årligen; samt

att Eders Kongl. Maj:t skulle ega att meddela de närmare föreskrifter i ämnet, hvilka befunnas erforderliga.

Riksdagen har bifallit hvad Eders Kongl. Maj:t uti förevarande afseende nu föreslagit.

23:o) Uti punkten 11 under tionde hufvudtiteln har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att vaktmästaren vid högre allmänna läroverket i Östersund *Per Sundqvist* måtte från och med månaden näst efter den, i hvilken han frånträdde befattningen såsom vaktmästare vid nämnda läroverk, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp af 500 kronor årligen.

Eders Kongl. Maj:ts nu ifrågavarande framställning har vunnit Riksdagens bifall.

24:o) Eders Kongl. Maj:t har uti punkten 12 under tionde hufvudtiteln föreslagit Riksdagen medgifva, att nivellören vid rikets allmänna kartverk *Frans Oscar Aurell* måtte från och med månaden näst efter den, hvarunder han afginge från sin tjenstebefattning vid kartverket, under sin återstående lifstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten en årlig pension af 2,000 kronor.

Riksdagen har ansett pension böra beredas Aurell, och, då Aurell i den maktpåliggande befattningen såsom nivellör tillryggalagt en lång, väl vitsordad tjenstebana och nu lider af, bland annat, börjande grå starr, samt med hänsyn till hvad statskontoret i ämnet anfört, har Riksdagen funnit pensionens belopp böra bestämmas till det af Eders Kongl. Maj:t föreslagna.

Eders Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning har alltså vunnit Riksdagens bifall.

25:o) Sedan Eders Kongl. Maj:t uti en till Riksdagen den 31 sistlidne januari aflåten proposition (n:o 29), under åberopande af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden samma dag föreslagit Riksdagen att medgifva, att kommissionslandtmätaren i Örebro län *Carl August Andersson* måtte från och med månaden näst efter den, då afsked från tjensten blefve honom beviljad, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp af 800 kronor, har till Riksdagen öfverlemnats en till statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet stäld skrifvelse, deruti landtmäteristyrelsen meddelat, att bemålde Andersson den 6 i denna månad affidit.

Under sådant förhållande har frågan om beviljande af den föreslagna pensionen förfallit; hvilket Riksdagen härmed får för Eders Kongl. Maj:t anmäla.

26:o) Uti punkten 13 under tionde hufvudtiteln har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att f. d. afvittringsstyresmannen i Vesterbottens län Karl Widmarks enka *Vendla Augusta Widmark*, född Bergqvist, måtte, så länge hon förblifve enka, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 300 kronor, att utgå från och med ingången af år 1902.

Riksdagen har bifallit hvad Eders Kongl. Maj:t i förevarande afseende föreslagit.

27:o) Uti punkten 14 under tionde hufvudtiteln har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att Carl Henrik Jobst von Feilitzens enka *Rosa Clementina Eugenia von Feilitzen*, född Stålhammar, måtte, så länge hon förblifve enka, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 800 kronor, att utgå från och med ingången af år 1902.

Riksdagen har, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts nu ifrågavarande framställning, medgifvit, att Carl Henrik Jobst von Feilitzens enka Rosa Clementina Eugenia von Feilitzen, född Stålhammar, må, så länge hon förblifver enka, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 800 kronor, att utgå från och med ingången af år 1902.

28:o) Uti punkten 15 under denna hufvudtitel har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att ladufogden vid Alnarps landbruksinstitut *Trued Larsson* måtte från och med månaden näst efter den, hvarunder han afginge från sin befattning vid nämnda institut, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 800 kronor.

Riksdagen har med anledning af hvad i detta ärende förekommit bifallit Eders Kongl. Maj:ts nu ifrågavarande framställning.

29:o) Eders Kongl. Maj:t har uti punkten 16 af denna hufvudtitel föreslagit, att t. f. domänintendenten i Kristianstads län *Mårten Borgström* måtte från och med månaden näst efter den, hvarunder hans förordnande såsom domänintendent komme att upphöra, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 2,800 kronor.

Med hänsyn till hvad statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden den 4 sistlidne januari i detta ärende innehåller samt då Borgström, när det för honom nu gällande förordnande med innevarande års slut upphör, skall hafva uppnått en ålder af 72 år och något förlängd förordnande alltså icke synes för honom böra ifrågakomma, och då han derjemte skall vid nämnda tidpunkt hafva varit i statens tjenst anställd

i mer än 41 år, deraf vid armén i 22 $\frac{1}{2}$ år och såsom domänintendent i 25 år, har Riksdagen ansett pension nu böra beredas Borgström. Riksdagen har emellertid ansett, att pensionsbeloppet bör i detta fall lämpligen kunna nedsättas under hvad Eders Kongl. Maj:t föreslagit samt bestämmas till 2,000 kronor, och har Riksdagen på grund af hvad sålunda anförts, på det sätt bifallit Eders Kongl. Maj:ts nu ifrågavarande framställning, att Riksdagen medgifvit, att t. f. domänintendenten i Kristianstads län Märten Borgström må från och med månaden näst efter den, hvarunder hans förordnande såsom domänintendent kommer att upphöra, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 2,000 kronor.

30:o) Uti punkten 17 under tionde hufvudtiteln har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att affidne f. d. departementschefen i generaltullstyrelsen Erik Kristian Ljungstedts ogifta döttrar *Louise Ljungstedt* och *Anna Ljungstedt* måtte från allmänna indragningsstaten uppbära pension af 300 kronor om året att utgå från och med år 1902 under deras återstående lifstid, så länge de förblefve ogifta, äfvensom att, i händelse af enderas död eller giftermål, pensionsbeloppet måtte oafkortadt tillfalla den andra.

Hvad statsrådsprotokollet i detta ärende innehåller har synts Riksdagen gifva vid handen, att pensioner med föreslagna beloppen böra tilldelas ifrågavarande personer, och har därför Riksdagen bifallit Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning.

31:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att anslaget till allmänna indragningsstaten måtte höjas med 137,517 kronor eller från 1,800,652 kronor till 1,938,169 kronor.

Statsrådet och chefen för finansdepartementet har beträffande denna framställning till statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 11 sistlidne januari omförmält, hurusom utgifterna från detta anslag i runda tal uppgått år 1896 till 2,008,700 kronor, år 1897 till 2,053,400 kronor, år 1898 till 2,150,700 kronor, år 1899 till 2,147,900 kronor och år 1900 till 2,181,200 kronor. Anslaget borde därför ökas med ett belopp, som för jemnande af riksstatens slutsumma upptoges till 137,517 kronor.

Med anledning af hvad sålunda förekommit har Riksdagen i riksstaten för år 1903 ökat anslaget till allmänna indragningsstaten, nu 1,800,652 kronor, med 137,517 kronor till 1,938,169 kronor.

Extra anslag.

32:o) I enlighet med Eders Kongl. Maj:ts uti punkten 19 af denna hufvudtitel gjorda framställning, och i likhet med hvad under en följd af år egt rum, har Riksdagen å extra stat för år 1903 anvisat ett förslagsanslag af 1,540,000 kronor att användas dels till upprätthållande af arméns pensionskassas egen pensionering med fastställda pensionsbelopp, mot skyldighet för pensionskassan att afstå det för året densamma tillkommande vederlag för de till statsverket indragna rusthållsavgifterna, och dels till fyllnadspensioner i enlighet med fastställda grunder för sådana pensioners utgående.

33:o) Eders Kongl. Maj:t har uti punkten 20 af denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att till förstärkande af det år 1902 utgående statsbidraget till pensionering af enkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén på extra stat för år 1903 anvisa ett belopp af 21,568 kronor.

Med anledning af hvad till statsrådsprotokollet blifvit i detta ärende anfördt har Riksdagen till förstärkande af det för år 1902 utgående statsbidraget till pensionering af enkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén på extra stat för år 1903 anvisat ett belopp af 21,568 kronor.

Stockholm den 15 maj 1902.

Med undersåtlig vördnad.

Bil. Litt. A.

Allmänna indragningsstaten.

	Kronor.	ö.
<i>Ny anvisning.</i>		
Skolläraryninnan vid länsfängelset i Stockholm Christina Charlotta Lindholm, pension	500	—
Vaktkonstapeln vid tvångsarbetsanstalten i Norrköping Carl August Holmberg, pension	400	—
f. Sergeanten C. J. Welanders enka Emilie Jeanette Welander, född Sandvall, pension	110	—
f. Regementskommissarien C. J. G. Müntzings enka Maria Sofia Müntzing, född Karlsson, pension	265	—
f. Arbetaren vid Karlsborgs fästning Gustaf Nilsson Dufva, pension	200	—
Fältmusikanten vid Vesterbottens regemente Per Alexis Erland, pension	360	—
Affidne kaptenen vid kongl. flottan J. A. F. Grahms dotter Margit, pension	1,200	—
Öfveringenjören A. F. H. Silfversparres enka Oktavia Elisabet Silfversparre, född Videbeck, pension	1,000:—	
Sönerna Karl Arent, Varner Arent, Arent Vilhelm, Klas Arent, Gustaf Arent och Per Arent Oktavius samt döttrarna Märta Elisabet och Eva Nadeschda Maria, pension å 400 kronor till hvardera	3,200:—	4,200 —
Bokhållaren N. Nilsson Thürings enka Johanna Sofia Thüring, född Johansson, pension	500:—	
Sönerna Johan Julius, Faust Leif Ireneus och Paul Alf Sylvius samt dottern Rut Elsa Maria, äfvensom ett ännu ofödt barn, derest det med lif framfödes, pension å 200 kronor till hvardera	1,000:—	1,500 —
Verkstadsarbetaren F. V. Erlandssons enka Anna Maria Erlandsson, född Sandberg, pension	400:—	
Sonen Frans Göte, pension	200:—	600 —
Verkstadsarbetaren Carl Petter Svanström, pension	300	—
Landskanslisten i Malmöhus län Axel Magnus Eduard Lauriér, pension	1,000	—
Transport	10,635	—

	Kronor.	ö.
Transport	10,635	—
Uppsyningsmannen vid Upsala hospital K. J. Walls enka, Lovisa Charlotta Wall, född Söderqvist, pension.....	350	—
Ritaren vid karolinska mediko-kirurgiska institutet, artisten Nils Otto Björkman, pension	800	—
Teckningsläraren vid allmänna läroverket i Ystad Peter Outzen Nannstedt Boisen, pension	600	—
Lärarinnan vid statens normalskola för flickor Gertrud Elisabeth Leontine Casselli, pension	1,000	—
Lärarinnan vid statens normalskola för flickor Carolina Söderström, pension	1,000	—
Föreståndaren och förste läraren vid läroanstalten i Vadstena för öfveråriga döfstumma Erik August Zotterman, pension	2,000	—
Första lärarinnan vid läroanstalten i Vadstena för öfveråriga döfstumma Emma Amanda Thim, pension	900	—
Föreståndaren för statens meteorologiska centralanstalt, professorn Robert Rubenson, pension	4,000	—
Understöd åt f. d. folkskolelärare, som tagit afsked före 1867	10,000	—
Ålderdomsunderstöd åt lärare och lärarinnor vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och e. o. lärare och lärarinnor vid folkskola, hvilka efter minst 15 års oförvitlig tjänstgöring afgått från tjensten utan understöd	19,400	—
Vaktmästaren vid högre allmänna läroverket i Östersund Per Sundqvist, pension	500	—
Nivellören vid rikets allmänna kartverk Frans Oscar Aurell, pension	2,000	—
f. Afvittringsstyresmannen i Vesterbottens län Karl Widmarks enka Vendla Augusta Widmark, född Bergqvist, pension	300	—
Föreståndaren för kemiska stationen i Jönköping C. H. J. von Feilitzens enka Rosa Clementina Eugenia von Feilitzen, född Stålhammar, pension	800	—
Ladufogden vid Alnarps landbruksinstitut Trued Larsson, pension....	800	—
t. f. Domänintendenten i Kristianstads län Märten Borgström, pension	2,000	—
f. Departementschefen i generaltullstyrelsen E. K. Ljungstedts ogifta döttrar Louise Ljungstedt och Anna Ljungstedt, pension tillsammans	300	—
Summa	57,385	—

Bil.

Ordinarie anslagen under

Pensions- och

A. Pensions-

Civilstatens pensionskassa:

Pensionsstaten för civile embets- och tjenstemän
Dito för deras enkor och omyndiga barn
Ersättning för mistade löneinnehållningar
Dito för nådårs- och begrafningshjulsbesparingar
För pensionering af kommissionslandtmätare jemte deras enkor och barn
För dito af tjenstemän och betjente vid skogsstaten och skogsskolorna
För dito af föreståndare, lärare och betjente vid tekniska högskolan
För dito af embets- och tjenstemän samt betjente vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, och barn

Arméns pensionskassa:

Ersättning för mistade löneinnehållningar
Dito för nådårs- och begrafningshjulsbesparingar
Bidrag till pensionering af enkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar

Vadstena krigsmanshuskassa

Förhöjning i gratialen åt afskedadt indelt manskap

Flottans pensionskassa:

Ersättning för minskade inkomster:

Till pensionsfonden
» gratialfonden
Till pensionering af flottans befäl och underbefäl med vederlikar, <i>förslagsanslag</i>
Till pensionering af flottans och lotsverkets gemenskap (deraf högst 9,030 kronor till den invalidstat), <i>förslagsanslag</i>

Litt. B.

riksstatens Tionde hufvudtitel.

indragningsstaterna.	Anvisning i kontant.	
	Kronor.	ö.
staten.		
.....	37,500: —	
.....	45,000: —	
.....	2,246: —	
.....	6,540: —	
.....	7,200: —	
.....	9,000: —	
.....	3,500: —	
hvilka uppbära lön på ordinarie stat, äfvensom af deras enkor	1,300: —	112,286
.....	4,640: —	
.....	28,080: —	
.....	67,708: —	100,428
.....		243,640
.....		83,000
.....	36,320: —	
.....	16,650: —	
.....	52,970: —	
.....	270,000: —	
för daglönare å f. d. timmermans- och handtverksstaterna inrättade	66,500: —	389,470
.....	Transport	928,824

Invalidhusfonden
 För blesserade öfver- och underofficerare, *reservationsanslag*
 Bidrag till sjuksköterskors pensionering, *förslagsanslag*
 Bidrag till handelsflottans pensionsanstalt, att af tullmedlen direkt utgå, *förslagsanslag*
 Bidrag till pensionering af enkor och barn efter lärare vid allmänna läroverk, pedagogier,
 Bidrag till folkskolelärares pensionering
 Bidrag till folkskolelärares enke- och pupillkassa
 Bidrag till kongl. teaterns pensionskassor

B. Allmänna

Till diverse föremål, *förslagsanslag*. Nuvarande belopp
 Ökas med

		Anvisning i kontant.	
		Kronor.	ö.
	Transport	928,824	—
.....		60,350	—
.....		2,400	—
.....		6,700	—
.....		78,000	—
seminarier m. m.		79,816	—
.....		622,873	—
.....		63,500	—
.....		6,000	—
	S:gr	1,848,463	—
indragningsstaten.			
.....	1,800,652: —		
.....	137,517: —	1,938,169	—
	Summa	3,786,632	—

Bil. Litt. C.

Extra ordinarie anslagen under riksstatsens Tionde hufvudtitel.

	Kronor.	ö.
<i>Pensionsstaten.</i>		
För upprätthållande af arméns pensionskassas egen pensionering samt till fyllnadspensioner, <i>förslagsanslag</i>	1,540,000	—
Till förstärkande af det för år 1902 utgående statsbidraget till pensionering af enkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén	21,568	—
Summa	1,561,568	—